

Konsumpcja paliw płynnych po I kwartale 2020 roku

Rynek paliw płynnych w Polsce, w I kwartale 2020 r. – mimo wyższych niż przed rokiem wyników w pierwszych dwóch miesiącach roku – oceniony został na bardzo podobny do 2019 r. Wszystko przez podjęte w marcu, w związku z pandemią koronawirusa, decyzje władz państwowych, ograniczające działania gospodarcze oraz mobilność osób. O ile jeszcze I połowa marca zapowiadała całkiem niezły wynik w porównaniu z tym samym miesiącem w roku poprzednim, to w drugiej połowie zauważalne było totalne załamanie sprzedaży paliw i zastój w działalności pozapaliwowej na stacjach paliw. I to musiało wpłynąć na wyniki całego kwartału.

Poniżej (fig. 1) przedstawiono porównanie konsumpcji paliw płynnych w Polsce po I kwartale 2020 r. w odniesieniu do I kwartału 2019 r.

Fig. 1 Szacunkowa wielkość konsumpcji paliw płynnych w kraju po I kwartale 2020 r. w porównaniu do I kwartału 2019 r.

Wyszczególnienie		I kwartał 2019		I kwartał 2020		Wskaźnik 3 mies. 2019=100
		tys. m ³	udział w konsumpcji %	tys. m ³	udział w konsumpcji %	
Benzyny silnikowe	Konsumpcja	1 426		1 444		101
	w tym całkowity import	117	8	158	11	135
Olej napędowy	Konsumpcja	4 846		4 923		102
	w tym całkowity import	1 335	28	1 308	27	98
Gaz płynny LPG	Konsumpcja	1 255		1 126		90
	w tym całkowity import	1 039	83	918	82	88
Razem 3 gatunki paliw	Konsumpcja	7 527		7 493		100
	w tym całkowity import	2 491	33	2 384	32	96
Paliwo JET	Konsumpcja	262		246		94
	w tym całkowity import	0	-	0	-	-
Lekki olej opałowy	Konsumpcja	225		222		99
	w tym całkowity import	22	10	25	11	114
Ciężki olej opałowy	Konsumpcja	57		85		149
	w tym całkowity import	9	16	50	59	556
OGÓLEM	Konsumpcja	8 071		8 046		100
	w tym całkowity import	2 522	31	2 459	31	98

Źródło: Ministerstwo Finansów i dane własne POPiHN

Mimo zahamowania marcowego, cały kwartał wykazał wynik prawie identyczny, jak ten sprzed roku. Sprzyjało temu dobre tempo rozwoju polskiej gospodarki na początku roku, wzrost ilości samochodów poruszających się po drogach krajowych, a także wyższe dochody Polaków. Wzrostowi rynku – szczególnie benzyn silnikowych - sprzyjały również obniżające się systematycznie od początku roku ceny paliw. Administracja Skarbowa skutecznie kontrolowała szarą strefę, co umacniało sprzedaż krajową paliwa do silników wysokoprężnych. Firmy paliwowe zwiększały sprzedaż, a tym samym rosły ich zyski i dochody budżetu państwa. Wszystko zmieniło się wraz z nadejściem pandemii. Rynek praktycznie zatrzymał się z dnia na dzień, a proces ponownego wychodzenia z zapaści będzie trwał w kolejnych miesiącach. Wydaje się, że kwiecień będzie miesiącem z najgorszymi wynikami rynkowymi, a później jest szansa na odbicie gospodarki i tym samym rynku paliw płynnych.

Po 3 miesiącach 2020 r. łączna oficjalna konsumpcja paliw płynnych była na bardzo zbliżonym poziomie do wyniku z I kwartału ubiegłego roku. Wzrost wyników sprzedaży notowano dla benzyn silnikowych, oleju napędowego oraz ciężkiego oleju opałowego. Największy przyrost sprzedaży zanotowano dla oleju napędowego. Korzystne dla kierowców poziomy cenowe dla benzyn oraz rosnący w całości floty samochodowej udział pojazdów z silnikami benzynowymi skutkowały większymi zakupami tego gatunku paliwa. Wydaje się, iż sprzedaż benzyn rosła również kosztem zmniejszenia zakupów autogazu i to, mimo korzystnych relacji cenowych pomiędzy tymi paliwami na korzyść autogazu.

Konsumpcja oleju napędowego po I kwartale 2020 r. wzrosła o 2% w stosunku do I kwartału 2019 r. Głównie przez wyniki marca, obserwowano obniżenie dynamiki wzrostu o 3 punkty procentowe w stosunku do I kwartału 2019 r., kiedy wzrost rynku wyniósł 5%. Prognozy gospodarcze na II kwartał są ściśle związane z działaniami odmrażania gospodarki, ale dużej dynamiki przyrostów sprzedaży w stosunku do pierwszych 3 miesięcy roku, raczej nie należy się spodziewać. W ciągu pierwszych trzech miesięcy 2020 r. sprzedano o 77 tys. m³ więcej tego gatunku paliwa niż udało się ulokować na rynku w I kwartale 2019 r. Oficjalny import był niższy niż przed rokiem o 2% i wyniósł 1,3 mln m³, co stanowiło około 27% popytu. Całkowite zapotrzebowanie krajowe na olej napędowy wyniosło nieco ponad 4,9 mln m³.

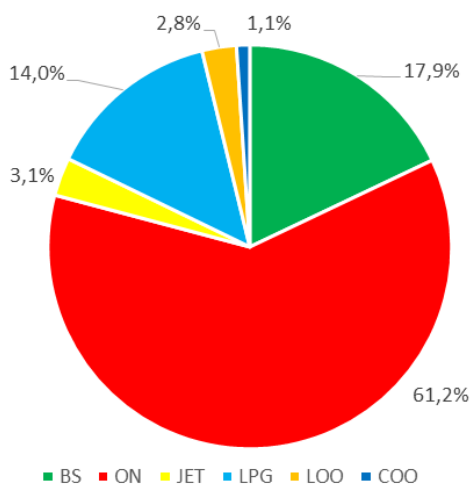
Wzrost oficjalnej konsumpcji benzyn silnikowych, w stosunku do 3 miesięcy 2019 r., wyniósł 1%. Oficjalny import tego gatunku paliwa wzrósł o 35%, choć wolumenowo było to tylko 41 tys. m³. Udział produktu z importu w konsumpcji krajowej wyniósł 11% - o 3 punkty procentowe więcej niż przed rokiem. Kierowcy kupili oficjalnie prawie 1,5 mln m³ tego gatunku paliwa.

Krajowa sprzedaż gazu płynnego LPG spadła o 10%. To paliwo jest wykorzystywane do celów grzewczych, ale też wciąż alternatywnie dla benzyn silnikowych. Obecne wyniki potwierdzają zmniejszenie zainteresowania Polaków tym gatunkiem paliwa do zasilania samochodów, szczególnie w warunkach kryzysowych, kiedy w odróżnieniu od gazu, paliwa klasyczne można - wprawdzie w ograniczonej skali – ale magazynować we własnym zakresie. Łączne zapotrzebowanie na LPG wyniosło 1,1 mln m³ – czyli o około 130 tys. m³ mniej, jak przed rokiem i było wyraźnie niższe od popytu na benzyny silnikowe. Tradycyjnie dla rynku polskiego gaz płynny LPG w przeważającej wielkości pochodził z importu, choć ta zależność powoli się zmniejsza. Po I kwartale 2020 r. udział importu w zaopatrzeniu rynku wyniósł 82%, przy 83% w I kwartale 2019 r., 85% w I kwartale 2018 r. i 91% w I kwartale 2016 r.

O 6%, w stosunku do wyniku z I kwartału 2019 r., zmniejszył się popyt na paliwo lotnicze Jet. Zadziałał tu ewidentnie zakaz lotów komercyjnych wprowadzony w marcu, bo w poprzednich miesiącach rynek tego paliwa stabilnie się rozwijał. Rynek krajowy będzie się długo odbudowywał po koronawirusie, a jednym z produktów, przed którymi bardzo długa droga powrotu do stanu normalnego, jest właśnie paliwo lotnicze Jet. Niemniej jednak zakupy będą rosły i będą zaspokajane głównie z produkcji krajowej.

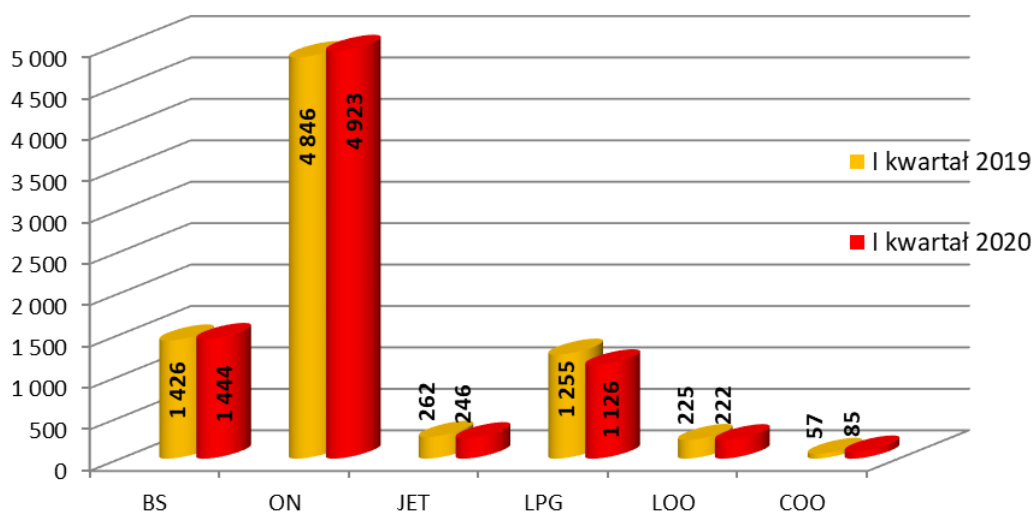
W omawianym okresie popyt na oleje grzewcze był w znacznej mierze zaspokojony przez rafinerie krajowe. Rósł nieco dla ciężkiego oleju opałowego i małał dla oleju lekkiego.

Fig. 2 Struktura konsumpcji paliw płynnych po I kwartale 2020 r.

Źródło: MF i dane własne POPiHN

Fig. 3 Konsumpcja krajowa paliw płynnych po I kwartale 2019 i 2020 r. (w tys. m³)

Źródło: MF i dane własne POPiHN

Wykres przedstawiający strukturę konsumpcji paliw płynnych po I kwartale 2020 r. jest wciąż zbliżony do tego z I kwartału 2019 r. z tym, że udział oleju napędowego w całości rynku wzrósł o 1 punkt procentowy i o tyle samo zmalał udział gazu płynnego LPG.

Olej napędowy jest wciąż dominującym paliwem używanym na rynku krajowym, a jego udział przekroczył poziom 61% całości sprzedaży paliw w Polsce.

Rynek krajowy 3 głównych paliw transportowych (benzyny, oleju napędowego oraz LPG) pozostał zbliżony do poziomu ubiegłorocznego przy uzależnieniu od importu na poziomie 32%. Pojazdy drogowe oficjalnie zużyły 7,5 mln m³ paliw, aczkolwiek było to mniej niż w I kwartale 2019 r. o 34 tys. m³. Z importu pochodziło 2,4 mln m³.

Ogółem konsumpcja 6 głównych gatunków paliw (BS, ON, LPG, LOO, JET i COO) ukształtowała się na poziomie z I kwartału sprzed roku i wyniosła prawie 8,1 mln m³. Udział importu w tej wielkości wyniósł 2,5 mln m³ i zaspokajał potrzeby krajowe na poziomie 31% - w takim samym, jak po 3 miesiącach 2019 r.

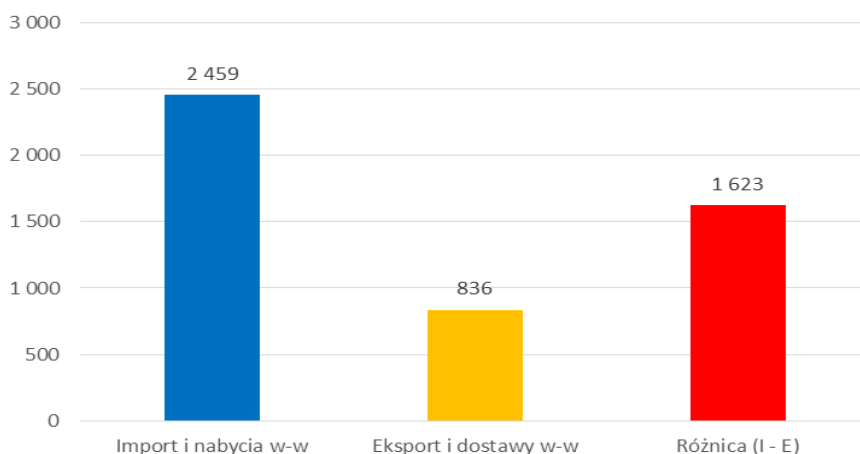
Fig. 4 Bilans obrotów międzynarodowych dla paliw płynnych po I kwartale 2020 r.

w tys. m³

	Import	Eksport	Różnica (I-E)
Benzyny silnikowe	158	120	38
Olej napędowy	1 308	82	1 226
Paliwo lotnicze JET	0	143	(-143)
LPG	918	22	896
Lekki olej opałowy	25	0	25
Ciężki olej opałowy	50	469	(-419)
Razem	2 459	836	1 623

Źródło: dane MF i POPiHN

Fig. 5 Bilans obrotów międzynarodowych po I kwartale 2020 r. [w tys. m³]

Źródło: dane MF i POPiHN

Bilans obrotów międzynarodowych po I kwartale 2020 r. pokazał kontynuację trendu wzrostu różnicy pomiędzy ilością paliw przywiezionych do kraju, a z niego wywiezionych. Po 3 miesiącach tego roku nadwyżka szeroko rozumianego importu nad szeroko rozumianym eksportem paliw płynnych wyniosła 1,6 mln m³, czyli o około 300 tys. m³ więcej niż przed rokiem.